

**OPCJE WALUTOWE JAKO INSTRUMENT
OGRANICZAJĄCY RYZYKO WALUTOWE
W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA ZAJMUJĄCEGO
SIĘ TRANSPORTEM MIĘDZYNARODOWYM**

© R. Ślusarczyk, 2012

Współczesna gospodarka światowa oparta jest na międzynarodowej kooperacji przedsiębiorstw. Rezultatem coraz gęstszej siatki powiązań biznesowych jest rosnąca rola transportu międzynarodowego. Z tej relacji wynika, iż prawidłowe funkcjonowanie gospodarki światowej zależy od kondycji sektora transportu międzynarodowego. Z tą szczególną rolą wspomnianego sektora jest związane także dodatkowe ryzyko wynikające z prowadzenia takiej formy działalności. Ryzykiem tym jest ryzyko walutowe (lub inaczej kursowe) wynikające z funkcjonowania przedsiębiorstwa w różnych obszarach walutowych.

W swoim artykule wskazuję, że na funkcjonowaniu przedsiębiorstwa transportowego działającego na skalę międzynarodową znacząco wpływa ryzyko walutowe. Ryzyko to istotnie pojawiło się w życiu gospodarczym przedsiębiorstw od roku 1971 kiedy to nastąpił upadek systemu z Bretton Woods. O znaczeniu tego ryzyka przypominał także ostatni światowy kryzys finansowy. Skutkiem, którego był znaczący wzrost zmienności oraz niepewności na rynku walutowym. Warto tu wspomnieć, iż „ruchy” walut często występują w skali większej niż to wynika ze zmiany fundamentów makroekonomicznych. Jak pokazały wyniki badania przeprowadzone przez Citibank na rynku walutowym, ankietowani analitycy wskazali, iż rynek najczęściej reaguje nadmiernie na złe informacje, a skala tej nadmiernej oceny wynosi średnio 50%¹. W dużej mierze wynika to z tzw. „niedoskonałości rynku walutowego” („currency market imperfections”), wśród których główną rolę odgrywa asymetria informacyjna. Problem asymetrii informacyjnej jest szczególnie istotny w kontekście rynków finansowych (w tym walutowych) krajów rozwijających się, a więc krajów z Naszego regionu geograficznego.

Wskazane wyżej argumenty implikują konieczność prób ograniczania przez przedsiębiorstwa wpływu omawianego ryzyka na ich podstawową działalność. Chcąc zarządzać ryzykiem walutowym podmiot gospodarczy może stosować hedging naturalny lub wykorzystywać w tym celu odpowiednie instrumenty finansowe. Naprzeciw potrzebom ograniczenia ryzyka wyszły instytucje finansowe oraz mechanizmy inżynierii finansowej. Wśród oferowanych przez nie instrumentów finansowych służących ograniczaniu ryzyka kursu walutowego podstawowymi stały się instrumenty pochodne, m.in. opcje walutowe oraz kontrakty terminowe.

Przedmiotem niniejszego artykułu jest przedstawienie opcji walutowej jako jednego z instrumentów, które mogą zostać wykorzystane przez firmę zajmującą się transportem międzynarodowym do ograniczania ryzyka walutowego.

---

¹ Badania Citibanku, przytoczone za J.A. Ocampo, J.E. Stiglitz, *Capital Market Liberalization and Development*, Oxford University Press, 2008, s.11

Opcja walutowa jest instrumentem pochodnym, którego wartość zależy od wskazanego kursu walut. Jej specyfika sprawia, iż przy jej wykorzystaniu można tworzyć różne strategie inwestycyjne (ograniczające ryzyko). Ta elastyczność opcji walutowej powoduje, iż może zostać ona wykorzystywana w różnych sytuacjach w jakich znajduje się inwestor (przedsiębiorstwo zarządzające ryzykiem). Dlatego także wydaje się odpowiednim instrumentem jaki może wykorzystać firma zarządzająca ryzykiem walutowym.

Celem artykułu jest przedstawienie wybranych sposobów wykorzystania opcji walutowej jako instrumentu mogącego ograniczyć ryzyko walutowe w przypadku przedsiębiorstwa zajmującego się transportem międzynarodowym.